כג: קן סתומה פרק שני קנים

קן אחת וכשלישית קן אחת. ופי' הרב רבינו [ז]יעקב הלוי מי גרלה לו דמשום גזרה פסולה קן אחת בחזרתו כמו בהליכתו קן אחת בשני קינין מרבעית ואילך נספלו שני קינין אחד בהליכה ואחד בחזרה גזרינן כמו כן בשלישית ובשביה אבל שביעית לא נספל מי אם קן אחד דלא הלך ממנה מי אם פרידה אחת בחזרה ואילו בהליכה לא נספל בה כלום ולא נחסר ממנה דבר: **פרח וחזר.** לאו דרלשונה ושניה קאי דכיון דאין להם כלום [ח]א"כ מתיס ואם פרח אחד מהן בשאר קינין יתומו כולן כדתנן בסמוך ואם פרח מבין המתות לכולם יתומו כולם אלא קאי אשלישית שפרח ממנה לרביעית לחמישית לששית ולשביעית וחזר משביעית לששית וכן עד שלישית הרי מן השביעית אסר ב' פרידין אחת בחזרה לראשונה ואחת בחזרה שניה ואין כאן בשביעית רק ה' פרידין לעולה וה' פרידין לחטאת דאי עביד ששה עולות אמת השתים שהלכו ממנה יהיו קרבין עולות הרי מ' עולות ואין מ' קינין יותר מז' עולות ומן הששית אסר ד' פרידין ב' בפריחה וחזרה לראשונה וב' בשניה ואין כאן בששית רק ב' פרידין לעולה ושני פרידין לחטאת דאי עביד ג' עולות דילמא אתרנעה אשר הלכו ממנה נעשו עולות הרי ז' עולות ואין יכולין לעשות בשש קינין רק ששה עולות וכן חמישית אסר ממנה ד' פרידין ב' שהלכו בששית וב' ברביעית ואין כאן בחמישית רק פרידה אחת לעולה ופרידה אחת לחטאת וכמו כן קשיא בכאן כיון דרביעית אין לה כלום היה יכול להקריב [ט]בחמשה ג' עולות וג' חטאות דכי נמי אותן שהלכו [י]כולן עולות או חטאות מה בכך הרי אין כאן כי אם חמש ד' עולות וה"ז שהחמישית אין לה אלא אחת הרי יכולה להקריב ברביעית ב' עולות וב' חטאות אלא גזרינן בכל פריחה שני קינין ואין לחלק בימיהם גזירה מו אטו מו וכי פריחה וחזרה בשלישית אין להם כלום לגבי הרביעית שיש לה ד' [כ]כמו כן גזרינן בכל פריחה וחזרה ב' קינין: **וי"א שביעית לא הפסידה בלום.** פירוש בפריחה וחזרה פעם ג' אלא לעולם יקריבו ממנה ה' קנין דג' פרידין פרחו ממנה לכל היותר [כא]נשאר בה י"א פרידין עשה מהן ה' חטאות וה' עולות כיון דבששית אין לה כלום וכבר לא גזרינן בפריחה זו כמו בשאר קנין דכיון דאינה מספקת בפריחה בשום פעם לא גזרו על החזרה אבל אין נראה לפרש לא הפסידה כלום ויקריבו בה ז' חטאות וז' עולות דמלי עביד להו כיון דבקינין אחרים אין בהם כלום [כב] דאין זה [כג]הלשון הכל"ל נכשרה שביעית בפריחה שלישית שעל ידי פריחה שלישית הוכשרו כל הקינין שבשביעית אלא הלשון משמע לא הפסידה כלום בחלא פריחה שלישית והקשה הרב רבינו יעקב מאורלינ"ש היכי אמרת בכל הני קינין משום גזירה ימותו [כד]דאילו בפ' שני שעירי (יומא דף סה:) פריך הש"ס ומשום גזירה ימותו בתמיה ומירץ דהתם לא [כה]קפיד אלא אמאי אינו רועה דכיון דאית ליה תקנתא ברעיה לא הוה לן למימר ימותו משום גזירה אבל הכא בעופות מירי ואין רעיה ופדיון בעופות: **ואם פרח פרידה מן המתות.** שדינה היה לומר ונתערב בחמרים שדינן ליקרב יתומו כולם: **ד קן סתומה וקן מפורשת.** הך מפורשת מירי שנתערבו שני הפרידין יחד [כו]ואין יודע איזו חטאת ואיזו עולה כדמוכח בסיפא דקתני או שפרח מן המפורשת לסתומה ראשון יתומו כולם ואי לא נתערבו פרידות המפורשות זה מה אמאי יתומו אם העולה פרחה החטאת הנשארת תקרב וקן הסתומה יקריבו בה עולה אחת מפני העולה שנתערב בה אלא מיירי שנתערבו המפורשות

ויי"א השביעית לא הפסידה כלום [א]ואם פרח מן המתות לכולן הרי כולן יתומו: **ד [ב]קן סתומה וקן מפורשת פרח מן הסתומה למפורשת יקח זוג לשני חזר או שפרח מן המפורשת ראשון הרי כולן יתומו: ה [ג]חטאת מכאן ועולה מכאן וסתומה באמצע פרח מן האמצע לצדדין אחד הילך ואחד הילך לא הפסיד כלום אלא יאמר זה שהלך אצל חטאות חטאת וזה שהלך אצל עולות עולה חזר לאמצע האמצעיים יתומו אלו יקרבו חטאות ואלו יקרבו עולות חזר [ד]או שפרח מן האמצע לצדדין הרי כולן יתומו: [ה]אין מביאין תורין כנגד בני יונה ולא בני יונה כנגד תורין כיצד האשה שהביאה חטאתה תור ועולתה בן יונה תכפול ותביא עולתה תור [ו][עולתה תור] וחטאתה בן יונה תכפול ותביא עולתה בן יונה בן עזאי אומר הולכין אחר הראשון [ז][ד] ה"ה האשה שהביאה חטאתה ומתה יביאו יורשין עולתה עולתה ומתה לא יביאו יורשין חטאתה:**

הדרן עלך קן סתומה

[ז]**במה** [ח]דברים אמורים בבהן הנמלך [ט]אבל בבהן שאינו נמלך אחת לזו ואחת לזו שתים

זה מה ואם נתערב פרידה אחת מן הסתומה לקן המפורשת יקח זוג לשני ויפרים אחד חטאת ואחד עולה והג' שנתערבו יחד יתומו כולם: חזר. אחד מן הג' שנתערבו ונתערב עם הראשון [ז]סתומה או חטאת הפריחה נתערב אחד מן המפורשת לסתומה והיינו ראשון דקאמר [יט]בתחלת הפריחה הלך אחד ונתערב לסתומה יתומו כולן דכיון שפרידות המפורשות נתערבו יחד אין קרבין עוד וכי פרח אחד מהן במקום אחר זהו אחד מן המתות שפרח לבין הקריבות ויתומו כולן: **ה חטאת מכאן.** פרידה המפורשת לחטאת מלד אחד ופרידה המפורשת לעולה מלד שני ושני פרידין של קן סתומה בחמצע פרח מן האמצע פרידה אחת לימין ופרידה אחת לשמאל לא הפסיד כלום לאותו המעורב עם החטאת יקריב חטאת ואותו שעם העולה עולה וכי חזר מן הצדדין אחד מכאן ואחד מכאן ונתערבו יחד אלו יתומו לחטאת ועולה נתערבו יחד אבל אותם שנאמרו כל אחד לבדו קרבים כל אחד כדינו: **חזר מן האמצעיים לצדדין יתומו כולן.** דעולה וחטאת נתערבו יחד: **אין מביאין תורין כנגד בני יונה.** דיש [יא]להבין לו חובתו שהיה ממין אחד ובתורת כהנים מפיק לה מקרא [יב]: **האשה שהביאה חטאתה תור ועולתה בן יונה תכפול ותביא עולתה תור.** ממין החטאת [יג]ואם הביאה עולתה תור וחטאתה בן יונה תביא עולתה בן יונה ממין חטאת דחטאת הוא העיקר: **בן עזאי אומר הכל הולך אחר הראשון.** וכיון שהביאה עולתה תור תמלא תכפול להביא חטאת

תור ממין עולתה שקרבה תחלה וקשיא לרבי דמשמע הכא דעולה קרבה שפיר תחלה לחטאת לבן עזאי דקאמר שתכפול חטאת ממין העולה וכן לתנא קמא דאמר תכפול ותביא עולתה ממין חטאת אבל היו ממין אחד כמו שהביאה האשה רשאה כדברי אב"פ שהעולה קדמה לחטאת וכן מוכח בסמוך [יד](ומיהו) האשה שהביאה חטאתה ומתה יביאו יורשים עולתה עולתה ומתה לא יביאו יורשים חטאתה דהוי חטאת שמתו בעליה [טו]אבל אי לאו הכי מביאין ואף על פי שקרבה עולתה תחלה ואילו ברים תמיד נשמטו (פסחים דף עב.) קאמר וכי תימא בשקרבה עולתו ומי קרבה והאמר מר זה בזה אב שכל מקום חטאת קודמת לעולה ואפילו חטאת השוה לעולה בהמה ומשני שאני מצורע דרחמנא אמר והעלה [טז]כבר פירוש אב"פ דבמצורע כתיב חטאת בראשונה גלי לן [כג]דהעלה לא הוי עיכובא משמע הא בשאר דוכתי דלא כתיב והעלה איכא עיכובא אי קרבה עולה תחלה ותירץ רבינו חיים דבשום דוכתא ליכא עיכובא ובמצורע דאיצטריך למיכתב והעלה משום דכתיב בה הויה זאת תהיה תורת וגו' ואמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף כ.) דהוי עיכובא והכי פירוש שאני מצורע משאר הוויות [כד]דמצורע דכתיב והעלה אבל בעלמא לא אצטריך לגלות דאיכא

אלא מלוה: **הדרן עלך קן סתומה**

במה דברים אמורים בבהן הנמלך. אפילקא קמא קאי וה"ק בד"א דחטאת שנתערבה בעולה ועולה שנתערבה בחטאת אפילו אחד בריבוי יתומו כולם וכן אחת לזו ושתים לזו (ט) ושלש לזו עשר לזו דהמועט כשר כל אלו הדיינין בכהן נמלך כלומר לכתחלה נמלך הכהן איך משפטן [מז] אבל בכהן שאינו נמלך ועשה הכל בדעתו בדיעבד ועשה [מח]קן שלש למעלה לאחת אחת [מט] וכן קן שלש למטה לאחת אחת [נ]הילכך כולן למעלה מחלה כשר עולות מחלה פסול חטאות וכן למטה מה הענין וכו'. משמע מחמים בר"פ התערובות (דף עב.) דהאי בד"א דהכא אפירקין קאי מיהו בא' לזו וא' לזו

ט) על חיבות או שפרח נרשם עליהן נקרדות להודות כי לפ"ד ראוי לבחקו: **ג)** תור עולתה תור: **ד)** האשה עיין תוס' קדושין (דף יג) תוס' פסחים (דף סא): **ה)** רבינו יונה הלרי כי נראה לו דמשום גזרה פסול הקן אחת: **ו)** כלום אלא מתים אם פרח: **ז)** להקריב בחמשית ב' אות ה' נמחק: **ח)** שהלכו בששית נעשו כולן: **ט)** ד' וכמו כן: **ט)** היחיד ונשארו בה י"א פרידין ועשוה בהן: **יא)** זה משמעות הלשון: **יב)** לא פריך אלא אמאי אינו רועה דהתם בבהמה מיירי וכיון דאית: **יג)** יחד אחר שהופרשו ואין: **יד)** היחידי הנשאר בסתומה: **טו)** דקאמר שבתחילת הפרישה כו' ונתערב בסתומה יתומו: **טז)** ריש לו לבביא חובתו: **יז)** מוקא דבעינן קרבן או כולן בני יונה או כולן תורים: **יח)** החטאת רבת"ב מפיק לה מקרא דכתיב לחטאת וכיפר משמע כל הכפרה תלויה בחטאת: **יט)** בסמוך גבי האשה תיבת מיהו נמחק: **כ)** בעליה משמע אבל: **כא)** והעלה פירוש חביב כבר נמחק: **כב)** לן והעלה דלא הוי אות ד' נמחק: **כג)** משאר הוויות דכתיב בה והעלה: **כד)** משפטן דלכתחילה אין לו להקריב בשום חששא אבל: **כה)** ועשה ס"א כל התערובות חביב למעלה וחביב למטה אז אמרינן דלמעלה מחצה כשר ומחצה פסול וכן מלמטה דאימר כל קן אשה אחת קריבה למעלה ונמצא החטאת שהיה דיבו למטה נפסל וכן באויך: **טו)** אחת עולה כשרה וחטאת פסולה: **מז)** אחת חטאת כשרה ועולה פסולה הילכך אחת לזו ואחת לזו וכו' ועשה כולן למעלה מחצה כשר דהיינו עולות מחצה פסול דהיינו חטאת:

שיטה מקובצת

דהא חטאת שמתו בעליה למיתה אלא שיינו בספרישו מחיים כדתנן בפרק בתרא דבכורות (דף כז:) הפרים חטאתו ומת לא יביאו בני אחריו. ובהכי אתיריי מתניתין דלא יביאו חטאתה. אבל הכא דמ"ל דאיירי בבלא הפרישו מחיים דמ"ל דאיירי בבלא הפרישו מחיים כמו שהקריבו מהמותר חטאתה כגון דאורייתא. ואיירי יורשים חטאתה דקתני לא שיקריבו חטאתה אלא שיקריבו מן הדמים כמו שהקריבו מהמותר חטאתה כגון הפרים ב' חטאות דמלא קרבה עולה ה"ל יקריבו מדמי חטאתה דעולה מ"ל אחד (לעולה ואחד) לחטאת [ואחד לעולה] כלומר מה שהיו רואים להכניס חטאת ימין בדמיה עולה: **הדרן עלך קן סתומה**

א בד"א. פי' בד"א בספקי הערובה של אלו ב' פרקים בכהן נמלך שבא לפני חכם לשאול מה יעשו בהם. ובתה בא לפרש בכהן שאינו נמלך ועשה מדעתו: **אחד לזו ואחד לזו.** הילכו שתי קיני חובה קתומה ונתנו לכהן. הם עשה כולם למעלה נספלו החטאות. כולן למטה נספלו העולות ותמיה כל אחת מה שנעשלל לה ואיהו לריכה מנאי:

מסורת הש"ס

מ) קדושין יג: מנחות ד: זבחים ה., **נ)** [זבחים עב.], **נ)** ותוחן ג' שנתערבו בה אחרים דאיון הם לה הקרב כולם בין עולות בין חטאות שבכל פעם שבא לו אחד היה בא ממקום שראוי להקרב בין שלה בין חטאת. תי"ט.

הגהות הב"ח

(מ) מפרש ד"ה ומה דבריה אמוריים וכו' ושלשה לזו דמועט כשר. כל"ל ומיהת עשר לזו נמחק:

פירוש הרא"ש

דוכתן הוא וקרבה לאחר מיתה ופליגי בה רב ושמואל בקדושין (דף יג: וס"ל) רב יהודה אמר שמואל) וד' יוחנן וד"ל מד מוקי לה בספרישה מחיים. דאילו לא הפרישה לא היו הייורשים מחויבים להביא דשבעדות לאו דאוריתא ומכלום ע"פ הוה. ומד אמר אפילו לא הפרישה מחיים מחויבים הייורשים להביאו דמלה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמי: **לא יביאו יורשים חטאתה.** דאין כפרה למתים אלמתא גמיר לה דחטאת שמתה מעלה למיתה אולא. וכת"כ (פ' חזריע פפ"ד) מני מנין שאם הביאה עולתה ומתה שיביאו הייורשים חטאתה מ"ל ו) מ' לעולה ואחד לחטאת. והכר"ל יעקב מאורלינ"ש הים דוקא לחבר דהתם אחיי כשוף ונמירי דאין חטאת השוף מתה כמו אחיטר דאין חטאת ליטר מתה ופרש"י משום דמתשב חטאות המתות ליתי מלהו אחיטר דאין אחיטר מתים. והכי גמירי להו דלא נהיגי אלא במקום דאיתי כולהו (בליטר) ושוף נמי לא שייך בה חמורה. ופקשה לי דאמרינן אתם פפרא ר' יהודה ז) ואיהו אבר דים חמורה בעוף וי"ל בשביל זה לא הים לריך לחזור דאמתי לא שייך אחיטר בעוף דל"ש הים ולד חטאת ועברה שנתה. וי"ש אומר דגרבת ר"ש שבאתא הים וכך היא בחמורה ח) אחד לעולה ואחד לחטאת שאם הביאה חטאתה ומתה מביאים הייורשים עולתה ומנין שאם הביאה עולתה ומתה שיביאו הייורשים חטאתה ר"ל אחד לעולה. ושיבוש הוא דאיכי שמעינן מהאי קרא דיביאו חטאת אחר מיתה היכא דקרבה עולה מחיים הא בקרא כתיב חטאת המיתה. אלא כך יש לגיות הגיגרפא. יכול שאם הביאה עולתה ומתה שיביאו הייורשים חטאתה ר"ל ג' לחטאת פרים שחטאתה לעולה. ושיבוש הוא דאיכי שמעינן מהאי קרא דיביאו חטאת המיתה. ומיהו אם הביאה עולתה ומתה לא יביאו הייורשים חטאתה. אבל הכא דמ"ל דאיירי בבלא הפרישו מחיים כמו שהקריבו מהמותר חטאתה כגון הפרים ב' חטאות דמלא קרבה עולה ה"ל יקריבו מדמי חטאתה דעולה מ"ל אחד (לעולה ואחד) לחטאת [ואחד לעולה] כלומר מה שהיו רואים להכניס חטאת ימין בדמיה עולה: **הדרן עלך קן סתומה**

א בד"א. פי' בד"א בספקי הערובה של אלו ב' פרקים בכהן נמלך שבא לפני חכם לשאול מה יעשו בהם. ובתה בא לפרש בכהן שאינו נמלך ועשה מדעתו: **אחד לזו ואחד לזו.** הילכו שתי קיני חובה קתומה ונתנו לכהן. הם עשה כולם למעלה נספלו החטאות. כולן למטה נספלו העולות ותמיה כל אחת מה שנעשלל לה ואיהו לריכה מנאי:

יעיר קנגו ח) ל"ל וכיון. ב) הלשון מעוטנה ותפסר דר"ל דאחר שלקח זוג לשני להשלמת קן דאשה חוזר לשם אחד מן המלשה ולהרוחה מזר לשם אחד מן המלשה כתובה ויקריב מכון חטאת שבתוכה ולהכי כולן יתומו מפסקה כל"ל. ה) ל"ל חטאת. ו) ל"ל אחד לחטאת ואחד לעולה. ז) חפסקה ולא מלאתה היכא דאחתר כשקר ר' יהודה אחר ר' יהודה אומר יתומו ר' יהודה אומר יתומו ר' יהודה אומר יתומו